

Sygn. akt III Ca 265/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Protokolant Beata Michalak

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2023 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w R.

przeciwko W. D.

o zapłatę

oraz z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w R.

przeciwko A. G. (1)

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego W. D.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w R.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego A. G. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w R.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda – pozwanego wzajemnego (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt I C 213/19

uchyla zaskarżony wyrok w punktach: I. 2. i I. 3. oraz II. 2. i II. 3. i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 265/22

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rudzie w wyroku z dnia 13 01 2022r. zasądził od każdego

z pozwanych W. D. i A. G. (2) na rzecz powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kwoty po 5.535 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 11 2018r., oddalił ich powództwa w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu. Ponadto oddalił powództwa wzajemne W. D. i A. G. (2) oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulacje: art. 734

§ 1 k.c. i art. 735 § 1 k.c. Następnie uznał za nieuzasadnione zarzuty pozwanych dotyczące: nieważności łączącej strony umowy, określenia w niej w sposób nieprawidłowy i niezgodny z prawem terminu wypowiedzenia umowy oraz jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Wskazał, że pomiędzy stronami było sporne: jaka „kwota należności” została wyegzekwowana przez pozwaną na rzecz powodów. Stwierdził, że dłużnik B. K. dokonał na rzecz powódki wpłat

w łącznej kwocie 92.000zł z której w sposób uprawniony dokonała ona potrącenia poniesionych przez nią kosztów w łącznej wysokości 2.000zł. W następstwie tego „wyegzekwowana suma odpowiada kwocie 90.000zł” i została ona rozdysponowana przez nią w ten sposób, że przekazała każdemu z pozwanych kwotę 45.000zł.

Przyjął, że w tej sytuacji należne powódce wynagrodzenie jest równoważne 10% kwoty wyegzekwowanej od dłużnika (90.000zł) powiększonej o podatek od towarów i usług 23% (VAT). Wyliczył, że każdy z pozwany powinien zapłacić powódce kwotę 5.530zł. i w tych częściach uznał powództwa główne za uzasadnione. Ustosunkowując się

do pozwów wzajemnych ocenił, że w materiale sprawy należy uznać, że powódka – pozwana wzajemna przekazała pozwany - powodom wzajemnym całość należności uzyskanych od dłużnika B. K., w konsekwencji czego – wbrew dyrektywie zawartej w art. 6 k.c. – pozwani - powodowie wzajemni nie wykazali zasadności swych pozwów wzajemnych, co równocześnie czyni nieuzasadnionym ich zarzuty dokonania skutecznego potrącenia z tych należności z należnościami dochodzonymi przez powódkę – pozwaną wzajemną. Orzeczenie kosztach procesu oparł na regulacji art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c.

Orzeczenie **zaskarżyła powódka – pozwana wzajemna (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R.** w części oddalającej jej powództwa przeciwko pozwany i orzekającej o kosztach procesu, która wniosła

o ich zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego – powoda wzajemnego W. D. na jej rzecz „dalszej kwoty 21.939,58zł wraz z ustawowymi odsetkami

za opóźnienie od dnia 15 11 2018r. do dnia zapłat”, a od pozwanej powódki – wzajemnej A. G. (2) „dalszej kwoty 43.548,61zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 11 2018r. do dnia zapłat”.

Ponadto wносиła o obciążenie ich kosztami procesu za pierwszą i drugą instancję.

Zarzuciła, że nie została rozpoznana istota sprawy, poprzez „brak oceny przez Sąd pierwszej instancji skuteczności wypowiedzenia umów w sytuacji toczących się postępowań egzekucyjnych” oraz że przy ferowaniu wyroku naruszono przepisy prawa procesowego i materialnego, tj. regulacje art. 232 k.p.c. i art. 5 k.c. – w sposób podany w apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W toku rozpoznania sprawy przez Sąd pierwszej instancji umknęło jego uwadze (w szczególności w czasie przeprowadzanego postępowania dowodowego),

że w kontekście toczącego przez strony sporu, kardynalne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma zagadnienie treści zawartych przez strony umów.

Dotyczy to w szczególności postanowień ich § 2, w których postanawiano

o należnym powódce – pozwanej wzajemnej wynagrodzeniu za wykonaną usługę.

Zgodnie z tymi postanowieniami powódce – pozwanej wzajemnej jako „zleceniobiorcy” przysługiwało bowiem prawo do wynagrodzenia w wysokości „-10 % **wyegzekwowanych kwot** należności głównych i kosztów sądowych /netto/ + podatek VAT” „-50% **wyegzekwowanych kwot** należności odsetkowych /netto/ + podatek VAT”.

Z ich treści wynika zatem, że wysokość tego wynagrodzenia została uzależniona od „**wyegzekwowanych kwot**” przez skarżącą, co wymagało – przy zastosowaniu dyrektyw zawartych w art. 65 § 1 i 2 k.c. – ustalenia jaka była rzeczywista treść tego

o pojęcia.

W szczególności w kontekście prowadzonego przez strony w sprawie sporu wyjaśnienia: **czy obejmowało ono swym zakresem kwoty uzyskane przez skarżącą od Komornika prowadzącego egzekucję, czy też także kwoty dobrowolnie przekazane skarżącej przez dłużnika pozwanych – powodów wzajemnych pod presją prowadzonej egzekucji, czy też wszystkie kwoty jakie zwrócił dłużnik pod presją prowadzonej egzekucji, w tym kwoty przekazane bezpośrednio jego wierzycielom, tj. pozwany powodom wzajemną.**

Pomimo wskazanej na wstępie doniosłości tego zagadnienia nie tylko nie było one przedmiotem oceny Sądu Rejonowego przy ferowaniu zaskarżonego wyroku,

ale też - co należy podkreślić – nie było przedmiotem czynności związanych z przeprowadzonym w sprawie postępowaniem dowodowym.

Jest to równoznaczne z nierozpoznaniem istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c., co czyni apelację uzasadnioną i z mocy zawartej w tym przepisie prawnym regulacji prowadziło do uchylecia zaskarżonego wyroku w jego zaskarżonej części

i przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Reasumując zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w sentencji na mocy regulacji art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i z urzędu podejmie czynności w celu sanowania wskazanych powyżej nieprawidłowości w procedowaniu.

W tym celu dopuści i przeprowadzi uzupełniające dowody z osobowych źródeł dowodowych oraz z innych źródeł wskazanych przez strony.

Następnie orzekającej w sprawie poczyni w omawianej kwestii stosowne ustalenia, bądź wyjaśni dlaczego nie jest w stanie ich poczynić.

Dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego weźmie pod uwagę, że stosownie do regulacji art. 6 k.c. ciężar dowodu tej okoliczności obciąża skarżącą, która z rozszerzonej treści użytego przez strony w umowie sformułowania „**wyegzekwowanych kwot**” wywodzi korzystny dla niej skutek w postaci ustalenia należnego

jej wynagrodzenia również od sum przekazanych przez dłużnika bezpośrednio pozwanym – powodom wzajemnym.

SSO Leszek Dąbek